

Broj:758/24

Datum:05.04.2024. godine

Na osnovu člana 54. Zakona o visokom obrazovanju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 67/20) i člana 87. Statuta Univerziteta za poslovne studije Banja Luka, Senat Univerziteta za poslovne studije Banja Luka na sjednici održanoj 05.04.2024. godine, d o n o s i :

PRAVILNIK O AKADEMSKIM STUDIJAMA III CIKLUSA

I OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Studije trećeg ciklusa visokog obrazovanja se izvode u skladu sa pravilima studiranja zasnovanim na Evropskom sistemu prenosa bodova (ECTS), kroz naučno-istraživački rad i nastavu.

Studije trećeg ciklusa ili ekvivalentne studije traju tri godine i imaju obim od najmanje 180 ECTS, uz prethodno ostvareni obim studija od najmanje 300 ECTS na studiju prvog i drugog ciklusa.

Studije trećeg ciklusa se izvode prema licenciranim studijskim programima.

Član 2.

Ovim pravilnikom regulišu se sljedeća pitanja: upis studenata na treći ciklus studija, organizacija studija, postupak prijave, pripreme i odbrane završnog dijela programa trećeg ciklusa studija - doktorske disertacije, naučno-istraživački rad, kao i druga pitanja u vezi sa realizacijom studijskih programa trećeg ciklusa studija na Univerzitetu za poslovne studije Banja Luka (u daljem tekstu: Univerzitet).

Član 3.

Priprema, organizacija i obezbjeđenje kvaliteta studijskog programa trećeg ciklusa studija na Univerzitetu je u nadležnosti Vijeća II i III ciklusa studija.

Način formiranja i nadležnosti Vijeća II i III ciklusa studija su definisani Statutom Univerziteta.

Doktorske studije može upisati lice koje je:

1. Završilo master studije sa ukupno ostvarenih 300 ECTS bodova;
2. Steklo akademski naziv magistra ekonomskih nauka ili magistar nauka iz drugih naučnih polja, kada mu se dio studijskog programa doktorskih studija priznaje ukoliko postoji osnov tj. preklapanje studijskog programa do ostvarenih 60 ECTS bodova čemu odluku donosi Komisija za upis i prepis na III ciklus studija;
3. Doktorske studije može upisati svako lice koje je završilo master ili magistarske studije iz drugih naučnih polja pod uslovom da tokom prvog semestra studija položi određene diferencijalne ispite, koje odredi Komisija za upis i prepis na III ciklus studija, te donosi Odluku, na osnovu koje rektor izdaje Rješenje.

II USLOVI I NAČIN UPISA

Član 4.

Upis na treći ciklus studija provodi se na osnovu konkursa koji raspisuje Senat Univerziteta.

Konkurs se, po pravilu, objavljuje prije početka akademske godine, a po Odluci Senata Univerziteta može se objaviti i prije početka ljetnjeg semestra.

Član 5.

U prvu godinu trećeg ciklusa studija može se upisati lice koje ima:

- završene odgovarajuće studije prvog i drugog ciklusa ili integrisane studije, utvrđene studijskim programom trećeg ciklusa studija, sa najmanje 300 ECTS ili
- akademski stepen magistra nauka iz odgovarajuće naučne oblasti, utvrđene studijskim programom trećeg ciklusa studija ili
- kome je izvršeno vrednovanje prema Pravilniku o postupku vrednovanja ranije stečenih akademskih naziva za potrebe nastavka školovanja na Univerzitetu za poslovne studije Banja Luka.

Član 6.

Redosljed kandidata za upis na prvu godinu trećeg ciklusa studija utvrđuje Vijeće II i III ciklusa studija na osnovu prijedloga Komisije za upis i prepis na treći ciklus studija.

Komisija rangira kandidate na osnovu opšte prosječne ocjene ostvarene na prvom i drugom ciklusu studija, dužine studiranja, ostvarenih naučnih rezultata, kao i drugih uslova utvrđenih programom trećeg ciklusa studija i posebnim pravilima studiranja na trećem ciklusu ukoliko se na konkurs prijavi veći broj kandidata od dozvoljene upisne kvote.

Vijeće II i III ciklusa studija imenjuje članove Komisije iz stava 1. na period od 1 godine.

Upisi i prepisi doktoranada sa drugih visokoškolskih stanova definisani su ovim pravilnikom. Studije trećeg ciklusa organizuju se nakon drugog ciklusa akademskih studija, traju tri godine i vrednuju se sa najmanje 180 ECTS bodova. Jedan semestar studija vrednuje se sa 30 ECTS bodova u svakom ciklusu.

Student ima pravo na priznavanje i prenos bodova između akreditovanih visokoškolskih ustanova u Republici Srpskoj, BiH i u inostaranstvu.

Student/doktorand koji je upisao doktorske studije na nekoj drugoj akreditovanoj visokoškolskoj ustanovi ima pravo prenosa i priznavanja bodova. Pravo prenosa i priznavanja bodova imaju studenti, koji su studenti doktorskih studija iz naučnog polja ekonomija i poslovanje na nekoj drugoj akreditovanoj visokoškolskoj ustanovi. Senat Univerziteta imenuje Komisiju za upis i prepis na III ciklus studija. Komisija utvrđuje usklađenost nastavnih planova i programa, kao i naučno-istraživačkog rada kandidata sa nastavnim planom i programom doktorskih studija Univerziteta za poslovne studije i potrebnim naučno-istraživačkim radom pretpostavljenim za ispunjenje zahtjeva studijskih programa doktorskih studija Univerziteta za poslovne studije. Komisija utvrđuje broj bodova, koji se mogu prenijeti i priznati i na osnovu broja bodova, kandidat se upisuje u odgovarajuću godinu studija, tj. semestar.

Student je obavezan položiti sve ispite, predviđene nastavnim planom i programom doktorskih studija Univerziteta za poslovne studije, za koje nije priznavanjem utvrđeno da je položio na visokoškolskoj ustanovi sa koje se prepisuje, bez obzira na broj bodova koje prenosi i koji se priznaju.

Student na doktorskom studijama ostvaruje minimalno 180 ECTS bodova.

Izuzetno, pravo na prenos i priznavanje bodova imaju i studenti, koji su upisani na doktorske studije iz nekog drugog naučnog polja na nekoj drugoj akreditovanoj visokoškolskoj ustanovi, ukoliko se može utvrditi kompatibilnost nastavnih sadržaja i naučno-istraživačkog rada sa nastavnim planom i programom doktorskih studija Univerziteta za poslovne studije, kao i kompatibilnost naučno-istraživačkog rada kandidata sa naučno-istraživačkim radom pretpostavljenim za istraživanja iz naučnog polja ekonomija i poslovanje.

Student, je obavezan položiti sve ispite, predviđene nastavnim planom i programom doktorskih studija Univerziteta za poslovne studije, za koje nije priznavanjem utvrđeno da je položio na visokoškolskoj ustanovi sa koje se prepisuje. Takođe, student koji prenosi i kome se priznaju bodovi sa doktorskih studija izvan naučnog polja ekonomija i poslovanje, dužan je za vrijeme studiranja na Univerzitetu za poslovne studije objaviti najmanje jedan naučni rad iz oblasti doktorske disertacije prije odbrane doktorske disertacije, položiti preddoktorski kolokvij te uvjeriti da je osposobljen za realizovanje istraživanja iz naučnog polja ekonomija i poslovanje o čemu je mentor dužan napisati izvještaj u formi elaboriranja napredovanja kandidata i analize istraživanja. Ove obaveze, doktorand je obavezan ispuniti bez obzira na broj bodova koje prenosi i koji se priznaju.

Izuzetno, Komisija kandidatima koji se prepisuju sa doktorskih studija izvan polja ekonomija i poslovanje može odrediti i da položi diferencijalne ispite koji nisu predviđeni planom i programom doktorskih studija. U tom slučaju diferencijalni ispiti se određuju iz nastavnog plana i programa drugog ciklusa studija Univerziteta za poslovne studije, a studijskom programu/studijskoj grupi doktorskih studija ne koji se kandidat prepisuje.

Student na doktorskom studijama ostvaruje minimalno 180 ECTS bodova.

Član 7.

Upis kandidata na prvu godinu trećeg ciklusa studija vrši se na osnovu provedenog javnog konkursa.

Prijavu na konkurs mogu predati kandidati koji su završili jednogodišnji ili dvogodišnji studij II ciklusa studija i time stekli akademsko zvanje mastera - 300 ECTS bodova, stečeno na akreditovanim univerzitetima u zemlji i inostranstvu. Takođe, aplicirati mogu i kandidati koji su završili dvogodišnji diplomski studij (magistarski studij) prije, a prema odredbama Zakona o univerzitetu i ranijih zakonskih rješenja prije usvajanja Zakona o visokom obrazovanju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 73/10, 104/11,84/12, 108/13 i 44/15).

Uslovi za upis su završen I i II ciklus visokog obrazovanja sa 300 ECTS bodova akademskih studija.

Ciljne grupe jesu stručnjaci različitih profila na početku karijere, stručnjaci zaposleni u preduzećima, bankama, državnim organima, medijima, institucijama obrazovanja, kulture, političkim i nevladinim organizacijama, javnog sektora, berzama i transnacionalnim korporacijama.

Studenti na početku akademske godine, odnosno semestra upisuju obavezni predmet i od ponuđenih izbornih predmeta biraju i upisuju potreban broj izbornih predmeta. Izborne predmete kandidat treba da bira isključivo iz oblasti koja je predmet izrade doktorske disertacije.

Kandidati na tećem ciklusu akademskih studija upisuju, izvršavaju predispitne obaveze i polažu ispite iz svakog obaveznog i izbornog predmeta.

Nastavni proces se izvodi putem standardne klasićne nastave, seminarskih radova, analiza slućaja, okruglih stolova, naućnih referata, diskusija, aktivnog ućešća studenata u nastavnom procesu, ukljućujući i naućne eskurzije i strućne posjete.

Nastavu će izvoditi najeminentniji domaći i gostujući profesori koji su svojim radom zaslućili da ućestvuju u ovako znaćajnom procesu, a sve u funkciji unapređenja kvaliteta nastave trećeg ciklusa. U izuzetnim slućajevima nastavu mogu izvoditi i eminentni eksperti koji su svoja znanja potvrdili u praksi i ćiji je rad posebno cijenjen i poštovan.

Naućna paćnja će biti skoncentrisana na sljedeće oblike rada: izradu naućnih radova koji će biti objavljeni u: indeksiranim, mećunarodnim te domaćim ćasopisima ili na konferencijama mećunarodnog i nacionalnog karaktera, koje su registrovane i bodovane od strane Ministarstva nauke i tehnologije Republike Srpske i drugih drćava, kao i na ućešća na naućnim i strućnim konferencijama i skupovima.

Prijava i odbrana prijedloga projekta doktorske disertacije moće se provesti kada kandidat obezbijedi minimalno 45 ECTS bodova.

III STATUS STUDENTA

Ćlan 8.

Status studenta trećeg ciklusa studija ima lice upisano na studijski program trećeg ciklusa studija.

Status studenta dokazuje se indeksom koji izdaje matićni univerzitet.

IV ORGANIZACIJA STUDIJA

Ćlan 9.

Studije trećeg ciklusa obuhvataju razlićite oblike nastave: samostalni studijski istraćivaćki rad (objavljivanje naućnih radova u priznatim naućnim publikacijama, pripremu, izradu i odbranu doktorske disertacije), predavanja, vjećbe, seminare, konsultacije, sve u skladu sa licenciranim studijskim programima na Univerzitetu.

Predavanja iz nastavnih predmeta izvode se kao grupna ili individualna (mentorska) i traju, po pravilu, tri ili ćetri semestra.

V DOKTORSKA DISERTACIJA

Ćlan 10.

Rezultat Studijskog plana akademskih studija je izrada doktorske disertacije. Doktorsku disertaciju student moće da bira nakon što ostvari najmanje 45 ECTS bodova. Predmet, problem, ciljeve i naćin istraćivanja predlaće student uz saglasnost potencijalnog mentora. Doktorska teza je originalno naućno istraćivanje, doprinos naućnom znanju i znaćajan doprinos rješavanju problema prakse.

Po odbrani doktorske disertacije kandidat stiće akademski naziv „doktor ekonomskih nauka“ .

Znaćajan cilj studijskog plana je ukljućivanje studenata doktorskih studija u naućno-istraćivaćki rad na Univerzitetu i Naućno-istraćivaćkom institutu Univerziteta, kojim će se

postići sistematsko i seriozno osposobljavanje i regrutovanje najboljih za budući rad u poslovnim sistemima i na fakultetima. Prilikom definisanja istraživačke strukture doktorskih studija vodiće se računa da se izaberu takve teme, predmeti, istraživački projekti, koji se vezuju za naučne oblasti, koje se nalaze u žiži interesovanja i predstavljaju osnovu za rješavanje aktuelnih problema savremenog poslovanja.

Studenti trećeg ciklusa akademskih studija moraju biti proaktivni tokom studija što podrazumijeva da se bave naučno-istraživačkim radom, da učestvuju na naučnim konferencijama i skupovima, da objavljuju radove u međunarodnim i domaćim časopisima sa recenzijom. Doktorand mora ostvariti minimalno 95 ECTS bodova u naučno-istraživačkom radu, što podrazumijeva da će u naučno-istraživačkom radu biti zastupljena većina aktivnosti, što se utvrđuje nastavnim planom i programom.

Ishod procesa učenja na trećem ciklusu akademskih studija jeste objavljivanje određenog broja radova u međunarodnim i domaćim časopisima (posebno onim sa impak faktorima), učestovanje sa određenim brojem radova na međunarodnim i domaćim konferencijama, skupovima, okruglim stolovima te izrada završnog rada - doktorske disertacije sa naučnim istraživanjima u atraktivnim naučnim oblastima koji promovišu bazične principe ekonomije, finansija i menadžmenta, u teorijsko-metodološkom i praktičnom smislu.

Po završetku studija trećeg ciklusa studija na studijskom programu Ekonomija i finansije (studijske grupe: Računovodstvo i finansije, Makroekonomija i razvoj, Menadžment i poslovna ekonomija) studenti će imati znanja kompetencije za poznavanje i primjenu metodologije samostalnog i timskog naučno-istraživačkog rada i primjenu specifičnih metoda naučno-istraživačkog rada.

Studijski program obezbjeđuje sposobnosti kritičkog razmišljanja, analize problema i predviđanja posljedica međusobnog odnosa posmatranih nezavisnih i zavisnih varijabli te na osnovu analize činjenica tražiti optimalno rješenje problema. Svršeni kandidati će biti osposobljeni da kreiraju i implementiraju mjere ekonomske politike u smjeru podsticanja ukupnog ekonomskog rasta i razvoja preduzeća, organizacija i institucija, pa samim time i zemlje.

Doktorska disertacija predstavlja završni dio studijskog programa III ciklusa studija i vrednuje se u skladu sa nastavnim planom i programom.

Doktorska disertacija može biti prijavljena iz uže naučne oblasti licenciranog studijskog programa.

Prijava prijedloga teme doktorske disertacije podnosi se studentskoj službi II i III ciklusa akademskih studija na obrascu koji propisuje Senat Univerziteta, koji sadrži sljedeće elemente:

1. Ime i prezime kandidata,
2. Prijedlog naslova teme,
3. Prijedlog mentora,
4. Obrazloženje prijedloga teme (cilj istraživanja, pregled dosadašnjih istraživanja, radna hipoteza, materijal i metod, plan rada i očekivani rezultati, katka biografija kandidata, spisak objavljenih naučnih radova i primjerke radova i spisak literature relevantne za izradu doktorske disertacije).

Član 11.

Vijeće II i III ciklusa studija utvrđuje prijedlog za imenovanje komisije za javnu odbranu teme doktorske disertacije i ocjenu podobnosti kandidata, teme i ispunjenost uslova za mentorstvo koja se sastoji od najmanje tri nastavnika od kojih su dva iz odgovarajuće uže naučne oblasti. Na osnovu prijedloga Vijeća II i III ciklusa Senat donosi Odluku.

Članovi komisije moraju imati najmanje jedan rad objavljen u naučnim indeksiranim časopisima.

Kandidat za mentora je jedan od članova komisije.

Mentor za izradu doktorske disertacije može biti nastavnik koji ima akademsko zvanje redovni ili vanredni profesor iz uže naučne oblasti kojoj pripada predmet istraživanja doktorske disertacije i najmanje dva rada objavljena u naučnim indeksiranim časopisima.

Član 12.

Prije izrade izvještaja o podobnosti teme, kandidata i mentora, Komisija za pisanje izvještaja zakazuje javno predstavljanje teme i programa istraživanja doktorske disertacije. Obavještenje o javnom predstavljanju teme i programa istraživanja objavljuje se na oglasnoj tabli i internet stranici Univerziteta javnom predstavljanju obavezno prisustvuje mentor.

Svi pisani komentari i sugestije dati prilikom javnog predstavljanja teme i programa istraživanja doktorske disertacije se dostavljaju kandidatu, potencijalnom mentoru i komisiji za ocjenu podobnosti kandidata, teme i mentora.

Izvještaj o ocjeni podobnosti teme kandidata i mentora, komisija predaje Vijeću II i III ciklusa studija na razmatranje u roku od 60 dana od imenovanja.

Nakon razmatranja izvještaja na Vijeću II i III ciklusa studija isti se dostavlja na razmatranje Senatu Univerziteta na donošenje odluke.

Kandidatu je odobrena izrada doktorske disertacije nakon prihvatanja izvještaja od strane Senata Univerziteta.

Član 13.

Nakon pismene obavjesti mentora da je kandidat završio doktorsku disertaciju Vijeće II i III ciklusa studija utvrđuje prijedlog komisije za ocjenu urađene doktorske disertacije. Prijedlog odluke se dostavlja na razmatranje Senatu Univerziteta na donošenje odluke.

Komisija o ocjeni urađene doktorske disertacije se sastoji od najmanje tri nastavnika od kojih su dva iz odgovarajuće uže naučne oblasti. Članovi komisije moraju imati najmanje jedan rad objavljen u naučnim indeksiranim časopisima.

Komisija je dužna da u roku od 60 dana napiše izvještaj koji se nakon usvajanja na sjednici Senata Univerziteta zajedno sa rukopisom doktorske disertacije stavlja na uvid javnosti tokom narednih 30 dana u biblioteci Univerziteta.

Član 14.

Nakon usvajanja izvještaja o primjedbama javnosti na Senatu Univerziteta student stiče pravo na javnu odbranu doktorske disertacije.

Članove komisije za odbranu doktorske disertacije imenuje Senat na prijedlog Vijeća II i III ciklusa studija.

Odluku o javnoj odbrani doktorske disertacije donosi Senat na prijedlog Vijeća II i III ciklusa, a o terminu odbrane obavještava studentsku službu II i III ciklusa studija, komisiju, kandidata i javnost.

Obavještenje o terminu odbrane doktorske disertacije se obavezno objavljuje na oglasnoj ploči i web stranici Univerziteta.

Član 15.

O toku odbrane komisija sastavlja zapisnik sa javne odbrane doktorske disertacije.

Danom odbrane doktorske disertacije student stiče naučni stepen doktora ekonomskih nauka predviđen ovim pravilnikom i studijskim programom III ciklusa akademskih studija.

VI NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Član 16.

Uslovima u kojima je Univerzitet postojao i opstajao permanentno su nametali potrebu školovanja stručnjaka iz oblasti savremenog poslovanja kao što su: menadžment, preduzetništvo, bankarstvo, marketing, računovodstvo, revizija, poslovne finansije, osiguranje, ljudski resursi, poslovna informatika, ekonomska analiza i politika, međunarodna ekonomija, itd. Uporedo sa time, Univerzitet je davao potrebna znanja za naučna istraživanja u raznim oblastima savremene ekonomske nauke. Sa težnjom ka uspostavljanju izvrsnosti u visokom obrazovanju, studij na III ciklusu studija, tj. na doktorskim studijima buduće doktore ekonomskih nauka osposobiće za napredna istraživanja i primjenu savremene matematičko-statističke aparature za sprovođenje složenih, multidisciplinarnih istraživanja, kao i za kritički osvrt i analizu postojećih teorija iz oblasti ekonomije i menadžmenta, s ciljem otkrivanja novih saznanja i razvoja nauke. Sa naučnim zvanjem doktora ekonomskih nauka, svršeni studenti biće osposobljeni za samostalni i timski naučno-istraživački rad u naučno-istraživačkim institutima, institucijama visokog obrazovanja, razvojnim centrima, institucijama i organizacijama vladinog i nevladinog sektora, međunarodnim projektnim timovima, kao i u relanom finansijskom i nefinansijskom poslovnom sektoru. Takođe, biće osposobljeni da upravljaju razvojnim projektnim timovima i da rukovode preduzećima i institucijama u svim sektorima.

Član 17.

Ciljevi studijskog programa su osposobljavanje budućih doktora ekonomskih nauka za:

- Samostalan naučno-istraživački rad za potrebe akademskih institucija, privrede i društva u cjelini;
- Primjenu naprednih i složenijih metoda analiziranja uzročno-posljedičnih odnosa i veza u ekonomskoj teoriji i ekonomskoj stvarnosti, kao i mogućnosti primjene savremenih metoda kvantitativnih i kvalitativnih istraživanja kao osnove za empirijska istraživanja

i donošenje poslovnih odluka, uz minimiziranje rizika u neizvjesnom i turbulentnom okruženju vladinih, profitnih i neprofitnih organizacija;

- Razvijanje individualnih vrijednosti kroz motivaciju, kreativno razmišljanje, planiranje i postavljanje ciljeva, donošenje odluka neophodnih u naučno-istraživačkim aktivnostima;
- Jačanje sposobnosti za timski i individualni naučno-istraživački rad iz oblasti ekonomije, posebno iz užeg usmjerenja;
- Promovisanje značaja i uloge naučno-istraživačkog rada u okviru ekonomske profesije značajne s aspekta ukupnog privrednog i društvenog razvoja;
- Razvoj vještina komunikacije s korisnicima usluga i sposobnosti upotrebe dodatnih znanja i vještina (informacione tehnologije) u realizaciji naučno-istraživačkih projekata.

Član 18.

Studijski programi trećeg ciklusa studija utemeljeni su na:

- Zakonu o visokom obrazovanju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 73/10, 104/11, 84/12, 108/13, 44/15 i 90/16);
- Statutu Univerziteta za poslovne studije u Banja Luci i na drugim normativno-pravnim dokumentima ovih ustanova; Pravilniku o akademskim studijama III ciklusu studija Univerziteta;
- Pravilniku o vanrednom studiju Univerziteta;
- Bolonjskoj deklaraciji: The European Higher Education Area Joint Declaration of the European Ministers of Education convened in Bologna on the 19th of June 1999;
- Praškom komunique: Towards the European Higher Education Area - Communique of the meeting of European ministers in charge of higher Education i Prague on 19th of May 2001;
- Sorbonskoj deklaraciji: Joint declaration on harmonisation of the architecture of the European higher education system (Sorbone, Paris, 25th of May, 1998);
- Izjavi iz Salamanke: Message from the Salamanca Convention of European Higher Education Institutions;
- Okviru za visokoakademske kvalifikacije u Bosni i Hercegovini: Bosnia and Herzegovina (BiH) higher education qualification framework;
- Okviru kvalifikacija u evropskom prostoru visokog obrazovanja (QF ENEA);
- Evropskom okviru kvalifikacija za cjeloživotno učenje (EQF);
- Konvenciji o priznavanju kvalifikacija u oblasti visokog obrazovanja u evropskom regionu (Lisabonska konvencija);
- Standardima i smjernicama za osiguranje kvaliteta u evropskom prostoru visokog obrazovanja (ESG).

Član 19.

Studijski program trećeg ciklusa studija (doktorski studij) traje tri studijske godine sa ukupno 180 ECTS bodova. Nastava i vannastavne aktivnosti organizuju se u šest semestara, koji imaju po 30 ECTS bodova. Riječ je o studijskom programu, koji je kreiran u skladu s najnovijim dostignućima ekonomske nauke, savremenom praksom renomiranih fakulteta u Evropi i svijetu, kao i potrebama naše privrede i društva.

Studijski program trećeg ciklusa studija definisan je tako da bude sveobuhvatan i usaglašen sa drugim programima Fakulteta (na studijima I i II ciklusa studija) prema modelu 4+1+3, odnosno ukupno 480 ECTS bodova.

Program ima jasno definisanu svrhu i ulogu u sistemu visokog obrazovanja Republike Srpske. Ciljevi studijskog programa, ishodi učenja, znanja i vještine koji se njegovim savladavanjem stižu, precizno su odrađeni i usklađeni sa strateškim ciljevima Univerziteta u poslovne studije. Studijski program je višedimenzionalno koncipiran i struktuiran, a fokusiran je na pojedinačna, specifična i uskodisciplinarna znanja koja se nude iz sljedećih užih naučnih oblasti: aktuarstvo, ekonometrija, ekonomsko planiranje i razvoj, ekonomska politika, fiskalna ekonomija, monetarna ekonomija, međunarodna ekonomija, operaciona istraživanja, poslovne finansije, marketing, preduzetnička ekonomija, računovodstvo i revizija, teorijska ekonomija, statistička analiza, menadžment i poslovna informatika.

Studijski program III ciklusa studija pripada naučnoj oblasti 5.0.0. društvene nauke, naučnom polju 5.2.0. Ekonomija i poslovanje.

Studijskom programu pripadaju sljedeće naučne oblasti Pravilnika o izmjeni pravilnika o naučnim i umjetničkim oblastima, poljima i užim oblastima („Službeni glasnik Republike Srpske“ br. 27/2010):

Aktuarstvo, ekonometrija, ekonomsko planiranje i razvoj, ekonomska politika, fiskalna ekonomija, monetarna ekonomija, međunarodna ekonomija, operaciona istraživanja, poslovne finansije, marketing, preduzetnička ekonomija, računovodstvo i revizija, teorijska ekonomija, statistička analiza, menadžment i poslovna informatika.

1.0.0 Prirodne nauke, 1.1.0 Matematika, 1.1.1 Matematička analizai primjena 5.0.0 Društvene nauke, 5.5.0 Pravo, 5.5.8 Poslovno pravo i pravo društava 5.0.0 Društvene nauke, 5.4.0 Sociologija, 5.4.1 Teorijska sociologija.

- Studij III ciklusa studija Ekonomija i finansije će omogućiti sticanje kvalifikacija kojima će se steći kompetencije za poznavanje i primjenu metodologije samostalnog i timskog naučno-istraživačkog rada i primjenu specifičnih metoda naučno-istraživačkog rada, kao što su metode sinteze i analize, istorijske metode, metode klasifikacije, metode analogije, grafičke metode, metode idukcije i dedukcije i drugih metoda.
- Ovaj studijski program je specifičan, jer razvija sposobnosti kritičkog razmišljanja, analize problema i predviđanja posljedica međusobnog odnosa posmatranih nezavisnih i zavisnih varijabli te na osnovu analize činjenica tražiti optimalno rješenje problema. Studenti će biti osposobljeni da kreiraju i implementiraju mjere ekonomske politike poslovnih i neposlovnih entiteta u pravcu podsticanja ukupnog ekonomskog rasta i razvoja preduzeća, organizacija i institucija pa samim time i zemlje u izmijenjenim uslovima na globalnom nivou.
- Nakon završetka studijskog programa, student će postati kompetentan u pogledu mogućnosti praćenja najsavremenijih saznanja iz oblasti teorijske ekonomije, ali i praktičnog rješavanja problema iz realnog sektora. Studentima će se tokom studija razvijati kreativne sposobnosti razmišljanja i razmatranja problema formiranjem obrazaca razmišljanja „uzrok-posljedica“.
- Akademska sadržaj studijskog programa se koncentriše na motivisanje studenta da logički zaključuje i ohrabruje se za preuzimanje odgovornosti odlučivanja u turbulenetnom i neizvjesnom okruženju.

Svršeni studenti bi okončanjem studija bili u mogućnosti da verbalno, grafički, matematički i ekonometrijski predstavljaju ekonomske ideje i analize, uključujući i njihov međusobni odnos. Pored toga, bili bi osposobljeni da raspravljaju, analiziraju i procjenjuju politike vlada i da procijene ekonomske performanse naše privrede, drugih privreda i globalne ekonomije.

Izlazne kompetencije (learning outcomes, engl.) studenata dodatno su profilisane studijskim programom koji student izabere i završi, tj. izbaranim modulom koji studenti biraju prilikom upisa na treći ciklus studija.

Nakon okončanja studijskog programa doktorskog studija studenti će biti osposobljeni da obavljaju poslove izvođenja nastavnog procesa na visokoškolskim ustanovama iz svih nastavnih disciplina koje pokrivaju uže naučne oblasti.

Takođe, studenti će biti osposobljeni za samostalan naučno-istraživački rad kroz pripremu i realizaciju naučno-istraživačkih projekata, pisanje naučnih radova i izradu naučnih studija. Studenti će biti kvalifikovani za poslove konsaltinga u oblastima računovodstva, revizije i poslovnih finansija u privrednim i neprivrednim organizacijama. Poslovi konsaltinga će uključivati razne analize opravdanosti investicionih projekata, portfolio analiza i poslove finansijske analize, kao i procjene vrijednosti preduzeća i posrednika i zastupnika u osiguranju. Pored znanja stečenih iz pojedinih naučnih disciplina, studenti stiču i vještine mjerenja performansi preduzeća, pripremanja i sastavljanja eksternih finansijskih izvještaja, primjene upravljačko-računovodstvenih tehnika i instrumenata u cilju upravljanja performansama preduzeća.

Studenti koji završe studijski program doktorskog studija specifičnim i proširenim znanjima u odnosu na studije II ciklusa iz oblasti međunarodnog poslovanja, konkretno, za obavljanje naučno-istraživačkog rada iz međunarodne ekonomije. Pored toga, studenti dobijaju napredna znanja iz međunarodne trgovine i spoljnotrgovinske politike, tako da mogu obavljati poslove izvođenja nastavnog procesa na visokoškolskim ustanovama iz svih nastavnih disciplina koje pokriva uža naučna oblast. Takođe, studenti će biti osposobljeni za samostalan naučno-istraživački rad kroz pripremu i realizaciju naučno-istraživačkih projekata, pisanje naučnih radova i izradu naučnih studija. Studenti će biti kvalifikovani za poslove konsaltinga u oblastima međunarodnih finansija, gdje će studenti biti osposobljeni za rješavanje problema i implementaciji odluka iz domena međunarodne ekonomije kroz procjenu rizika i upravljanje promjenama u savremenim međunarodno orijentisanim organizacijama.

Takođe, student će biti osposobljen za konsultantske poslove u nadležnom ministarstvu za ekonomske odnose sa inostranstvom, za spoljnotrgovinska plaćanja u bankama, carinskog poslovanja, špediterskim firmama, poslove u kreditnom i investicionom sektoru, sektoru za procjenu rizika, poslove ekonomskog konsaltinga, analitike i predviđanja makroekonomskih kretanja, u centralnoj banci i poslove ekonomiste analitičara.

Pored toga, studenti dobijaju napredna znanja iz oblasti menadžmenta, marketinga i preduzetničke ekonomije, tako da mogu obavljati poslove izvođenja nastavnog procesa na visokoškolskim ustanovama iz svih nastavnih disciplina koje pokriva uža naučna oblast menadžment, preduzetništvo i marketing. Takođe, studenti će biti osposobljeni za samostalan naučno-istraživački rad kroz pripremu i realizaciju naučno-istraživačkih projekata, pisanje naučnih radova i izradu naučnih studija. Studenti će biti kvalifikovani za poslove upravljanja složenim poslovnim sistemima, ali i neprofitnim i vladinim organizacijama. Studenti će biti osposobljeni da samostalno i u timu, pokreću i vode visokorizične nove i inovativne poslovne poduhvate.

Studenti će biti osposobljeni i za poslove konsaltinga u oblastima analize ekonomskih pokazatelja u realnom nefinansijskom sektoru, u finansijskom sektoru, bankama i osiguravajućim društvima, penzionim i zdravstvenim fondovima, javnom sektoru kroz analizu i ocjenu makroekonomskih pokazatelja, kretanja, predviđanja i prognoziranja

makroekonomskih varijabli. Takođe, biće osposobljeni za izvođenje kvantitativnih i kvalitativnih analiza i predviđanja u naučno-istraživačkim projektima kroz uspješno korištenje metoda kvantitativne analize prilikom donošenja investicionih i drugih odluka strateškog karaktera. Takođe, obavljaju širok spektar poslova iz analize podataka svih vrsta i uspješno koristiti standardne softvere za statističku obradu podataka i osposobljeni za samostalan i timski naučno-istraživački rad.

Član 20.

Nakon završetka III ciklusa studija kandidat stiče akademsko zvanje doktor ekonomskih nauka sa dodatkom diplome i naznakom modula - 480 ECTS bodova.

Na engleskom jeziku, Doctor of Economics Science with diploma supplement with indicated module - 480 ECTS points.

Skraćenica

Dr, napisana ispred imena i prezimena.

PhD, napisana iza imena i prezimena.

Opšti uslov za apliciranje na konkurs za upis kandidata:

- Završio jednogodišnji ili dvogodišnji studij II ciklusa studija i stekao akademsko **mastera ekonomije** (300 ECTS bodova) stečeno na akreditovanim Univerzitetima u zemlji i inostranstvu na kojima se izvodi nastava iz naučnog polja ekonomija i poslovanje, odnosno sa ukupno ostvarenih 300 ECTS bodova;
- Završio dvogodišnji magistarski studij prema odredbama Zakona o univerzitetu i ranijih zakonskih rješenja prije usvajanja Zakona o visokom obrazovanju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 73/10, 104/11, 84/12, 108/13 i 44/15 i da ima naučno zvanje *magistra nauka* uz prethodno sprovedeni postupak ekvivalencije ranije stečenog zvanja sa novim zvanjima. Postupak ekvivalencije se sprovodi za svako zvanje pojedinačno shodno postupcima definisanih *Pravilnikom o postupku ekvivalencije ranije stečenog zvanja, postupku vrednovanja visokoškolskih isprava za potrebe nastavka školovanja na Univerzitetu.*

Član 21.

Zahtjev kandidata za prijavu na konkurs treba da sadrži:

- Popunjen prijavni obrazac koji sadrži područje interesovanja kandidata za naučnu oblast iz koje želi da studira na trećem ciklusu studija;
- Biografske i bibliografske podatke kandidata;
- Diplomu o završenom četvorogodišnjem studiju prvog ciklusa, odnosno osnovnom studiju;
- Diplomu o stečenom zvanju mastera ili magistra;
- Spisak objavljenih naučnih radova i odštampane radove ukoliko kandidat već ima objavljene radove;
- Uvjerenje o državljanstvu;
- Izvod iz matične knjige rođenih;
- Uvjerenje o položenim ispitima sa master, odnosno magistarskih studija;
- Nastavni plan i program ukoliko dolazi sa nesrodnog fakulteta.

Kandidat se opredeljuje za određeni modul doktorskih studija, a prijedlog dokorskog istraživanja mora odgovarati samom modulu za koji se lice opredjelilo.

Od svakog studenta očekuje se da učestvuje u izradi istraživačkog projekta u formi pisanog

pristupnog rada. Projekat će biti rađen u toku semestra uz mentorsku pomoć predmetnih nastavnika. Cilj rada je da pomogne studentima da razviju vještine naučno-istraživačkog rada, kao i sposobnost samostalnog istraživanja, analize problema i sposobnost predlaganja praktičnih rješenja. Istraživanje na projektu treba da bude široko i sveobuhvatno, da uključi različite relevantne izvore informacija koje mogu biti od koristi u analizi teme. Studenti se ohrabruju da u svojim istraživanjima iskorače iz okvira materijala definisanih silabusom modula, da demonstriraju originalnost, fleksibilnost i inovativnost u radu, ali da predložene teme budu u skladu sa glavnim ciljem modula.

Svaki student će nastavniku kod kojeg polaže ispit elektronskim putem ili na usmenim konsultacijama predložiti naziv teme rada. Kada tema pristupnog istraživačkog rada bude odobrena, student pristupa izradi rada, a konačnu verziju rada šalje elektronskim putem najkasnije deset dana prije ispitnog roka na kojem će student polagati ispit. Pristupni rad mora da zadovolji minimum propisanih kriterija naučno-istraživačkog rada.

Preduslov za izlazak na završni usmeni ispit je samostalni istraživački pristupni rad koji je odobrio odgovorni nastavnik.

Pristupni rad mora imati jasno definisan problem i predmet istraživanja, cilj istraživanja, definisane hipoteze, zavisne i nezavisne varijable, opisanu primijenjenu metodologiju istraživanja, očekivane rezultate istraživanja, pregled literature ako se radi o empirijskom istraživanju i opisan metod, uzorak i rezultate istraživanja sa diskusijom, koncizan zaključak u kojem se postavljene hipoteze potvrđuju ili odbacuju kao i tehnički obrađen tekst prema Uputstvu. Rad treba da sadrži do maksimalno 10.000 riječi. Times New Roman, justified, font 12, spacing 1,5) uključujući sažetak, uvod, tabele, slike, spisak literature i aneks sa podacima iz empirijskog istraživanja, ukoliko takvo istraživanje bude sastavni dio rada.

Član 22.

Rad studenata u savladavanju predmeta doktorskih studija kontinuirano se prati tokom nastave, a konačna ocjena provjere znanja studenata iz svakog predmeta studija utvrđuje se na ispitu.

Konačna pozitivna ocjena se formira ukoliko su predispitne aktivnosti (pristupni i istraživački rad) i ispit ocijenjeni pozitivno.

Bez polaganja završnog ispita student ne može dobiti pozitivnu ocjenu.

Ispiti se održavaju u ispitnim rokovima propisanim Zakonom o visokom obrazovanju.

Ispiti se održavaju u toku radnog vremena od 8 do 19 časova, u prostorijama Univerziteta.

Ispiti su javni. Javnost se obezbjeđuje objavljivanjem vremena i mjesta održavanja ispita, kao i mogućnošću prisustva drugih studenata na ispitu.

Obezbjeđenje kvaliteta studijskog programa provodi se u okviru procesa:

- Analize podataka atraktivnosti postojećih studijskih programa;
- Revizije postojećih studijskih programa;
- Razvoja novih studijskih programa;
- Uvođenja novog predmeta;
- Analize uspješnosti završavanja studija;

- Analize podataka o zapošljavanju nakon završetka studija;
- Anketiranja svršenih studenata;
- Anketiranja poslodavaca stručnih tijela i udruženja.

Obezbjeđenje i unapređenje kvaliteta nastavnog procesa ostvaruje se putem:

- 1) Definisanja pravila i kriterija za ocjenjivanje studenata;
- 2) Postupka po žalbi studenta na ocjenu;
- 3) Analize uspješnosti polaganja ispita;
- 4) Analize podataka o broju upisanih studenata u višu godinu studija;
- 5) Analize podataka o broju studenata i nastavnika;
- 6) Studentske evaluacije nastave i nastavnika;
- 7) Samoevaluacije nastavnika;
- 8) Definisanje strukture kolegija, ishoda učenja, opterećenja studenata, sadržaja i plana izvođenja no sedmicama, metoda obrazovanja, obaveza studenata i načina provjere stečenih znanja i vještina - usklađenost s kvalifikacijskim okvirom.

Obezbjeđenje kvaliteta resursa za podršku studentima provodi se:

- 1) Postupkom za kontinuirano poboljšanje i povećanje resursa za podršku studiranju;
- 2) Evaluacijom rada studentske službe;
- 3) Nabavkom obavezne literature iz svih predmeta iz koje se izvodi nastava;
- 4) Pretplatom na naučne baze sa cjelovitim tekstom iz područja ekonomije i studijskih programa;
- 5) Pretplatom na referentne naučne časopise.

Postupci analize uspješnosti sistema kvaliteta provode se:

- Postupkom izrade SWOT analize;
- Internim ocjenjivanjem obezbjeđenja kvaliteta.

Obezbjeđenje kvaliteta naučno-istraživačke djelatnosti nastavnog osoblja provodi se putem:

- 1) Strategije naučnog rada;
- 2) Kreiranja pozitivnog okruženja za istraživanje i pojačavanje naučnog profila institucije;
- 3) Saradnje sa drugim institucijama i privredom u svrhu unapređenja naučno-istraživačke i nastavne djelatnosti;
- 4) Vrednovanja kvaliteta naučno-istraživačke djelatnosti.

Studijska grupa:

RAČUNOVODSTVO I FINANSIJE

Predmet	Semestar	Broj časova		ECTS
		Predavanja	Studijsko istraživački rad	
OBAVEZNI PREDMETI – I godina				
1. Metodologija naučno-istraživačkog rada	I	30	60	7
2. Napredna ekonomija	I	30	60	8
3. Strategijski, finansijski i računovodstveni menadžment	II	30	60	6
IZBORNI PREDMETI: I godina - student bira 1 predmet u II semestru od 5 ponuđenih				
4. Korporativno upravljanje i korporativne finansije	II	30	60	6
5. Kontroling i upravljanje troškovima	II	30	60	6
6. Napredna mikroekonomija	II	30	60	6
7. Poslovna forenzika	II	30	60	6
8. Revizija u funkciji finansijskog upravljanja	II	30	60	6
I godina – ukupno bodova iz položenih predmeta				27
Bodovi koje student treba ostvariti od naučno-istraživačkog rada – radovi objavljeni u časopisima, na konferencijama, u zbornicima, prisustvo naučnim skupovima, itd.				33
UKUPNO ECTS BODOVA I godina				60
OBAVEZNI PREDMETI – II godina				
1. Monetarna ekonomija	III	30	60	6
2. Finansijsko izvještavanje i analiza finansijskih izvještaja	IV	30	60	6
IZBORNI PREDMETI II godina student bira 1 predmet od 3 ponuđena				

1. Bankarstvo	III	30	60	6
2. Fiskalna ekonomija	III	30	60	6
3. Finansijska tržišta	III	30	60	6
II godina – ukupno bodova iz položenih predmeta				18
Bodovi koje student treba ostvariti od naučno-istraživačkog rada – radovi objavljeni u časopisima, na konferencijama, u zbornicima, prisustvo naučnim skupovima, itd.				42
UKUPNO ECTS BODOVA II godina				60
III GODINA				
Naučno-istraživački rad koji je u funkciji izrade doktorske disertacije				30
Izrada i odbrana doktorske disertacije				30
UKUPNO ECTS BODOVA III godina				60
ECTS BODOVA UKUPNO – doktorske studije				180

Na doktorskim studijama kandidat treba ostvariti ukupno 180 ECTS bodova, od toga najviše 45 ECTS putem predavanja, seminara i vježbi na obaveznim i izbornim predmetima i najmanje 135 ECTS na aktivnostima vezanim uz originalno naučno istraživanje (naučni rad) i drugim aktivnostima.

Kandidat ostvaruje 85 ECTS bodova kroz sljedeće oblike rada:

- 10 ECTS bodova prijava i javna odbrana prijave doktorske disertacije;
- 45 ECTS bodova položeni svi ispiti iz programa doktorskih studija;
- 30 ECTS bodova izrada i javna odbrana doktorske disertacije.

Kandidat ostvaruje 95 ECTS bodova kroz sljedeće oblike rada:

- Naučno-istraživački rad obuhvata minimum 75 ECTS bodova:
  - 75 ECTS bodova student dobija za naučni rad iz naučnog područja disertacije objavljen u istaknutom naučnom časopisu međunarodnog značaja sa faktorom uticaja (impact factor) jednakim ili većim od 0,500 u međunarodnoj citatnoj bazi Web of Science (WoS) referisan u citatnim indeksima: Social Science Citation Index (SSCI) – Social Science Citation Expanded (SCI-E) i Art and Humanities Citation Index (A&HCI);
  - 50 ECTS bodova student dobija za naučni rad iz naučnog područja disertacije objavljen u istaknutom naučnom časopisu međunarodnog značaja sa faktorom uticaja (impact factor) manjim od 0,500 u međunarodnoj citatnoj bazi Web of Science (WoS) referisan u citatnim indeksima: Social Science Citation Index (SSCI) – Social Science Citation Expanded (SCI-E) i Art and Humanities Citation Index (A&HCI);
  - 50 ECTS bodova student dobija za naučni rad iz naučnog područja disertacije objavljen u istaknutom naučnom časopisu međunarodnog značaja koji je označen

kao Q1 u međunarodnoj bazi SCImago Journal Rank (SJR), časopis u ERIH + bazi i časopis koji pripada Kategoriji I u okviru verifikovane liste slavističkih časopisa međunarodnog slavističkog komiteta;

- 49 ECTS bodova student dobija za naučni rad iz naučnog područja disertacije objavljen u citatnoj bazi SCOPUS;
- 25 ECTS bodova student dobija za naučni rad iz naučnog područja disertacije u časopisu indeksiranom u drugim sekundarnim publikacijama;
- 15 ECTS bodova student dobija za naučni rad iz naučnog područja disertacije objavljen u zbornicima radova sa međunarodnih naučnih skupova koji su referisani u međunarodnim citatnim bazama WoS, SJR i SCOPUS;
- 12 ECTS bodova student dobija za naučni rad iz naučnog područja disertacije objavljen u zbornicima radova sa domaćih ili inostranih skupova međunarodnog značaja i skupova sa međunarodnim učešćem;
- 6 ECTS bodova student dobija za naučni rad iz naučnog područja disertacije prezentovan i/ili objavljen u knjizi apstrakta na domaćem naučnom skupu, inostranom skupu međunarodnog značaja i skupu sa međunarodnim učešćem;
- Ukupan broj ECTS bodova koje student ostvari putem prisustvovanja naučnim ili stručnim skupovima i seminarima ne može biti veći od 20, a odnosi se na sljedeće:
- Najviše 20 ECTS bodova ukupno za prisustvovanje kursu cjeloživotnog učenja i usavršavanja u zemlji i/ili inostranstvu;
- 5 ECTS bodova za održani javni razgovor na katedri s prihvatanjem teme disertacije;
- 3 ECTS bodova za nastup na seminaru u organizaciji fakulteta;
- 1 ECTS bod za prisustvovanje seminaru u organizaciji fakulteta;
- 4 ECTS bodova za prisustvovanje naučnom skupu bez prezentovanog rada;
- 2 ECTS boda za prisustvovanje stručnom skupu u trajanju od 1 dana;
- 4 ECTS bodova za prisustvovanje stručnom skupu u trajanju od 2 dana;
- 12 ECTS bodova student dobija za naučni rad iz naučnog područja disertacije prezentovan na međunarodnom naučnom skupu organizovanom od evropskog ili svjetskog naučnog udruženja;
- 10 ECTS bodova preddoktorski kolokvijum;
- 10 ECTS bodova Izvještaj mentora o napredovanju kandidata - elaboriranje i sprovođenje istraživanja iz predmeta doktorske disertacije o čemu mentor piše izvještaj.

Napomena - preddoktorski kolokvijum i Izvještaj mentora o napredovanju, nisu obavezni ukoliko student ostvari 95 ECTS bodova iz NIR-a.

Praktične vještine, kao i tehnike i sposobnosti, koje se razvijaju ovim studijskim programom, su vještine komuniciranja, kao i sposobnosti projektovanja i sprovođenja originalnih istraživanja u kojima daju vlastiti doprinos te pomijeranju granica znanja. Kao obavezni dio ovog zajedničkog studijskog programa je osposobiti studente da budu kvalifikovani za publikovanje rezultata vlastitih istraživanja u prestižnim naučnim časopisima.

Ukupan broj bodova ostvaran polaganjem ispita i naučno-istraživačkim radom

Ispiti i naučno-istraživački rad	ECTS bodova
I godina	
Ukupan broj ECTS bodova na osnovu položenih ispita	27
Ukupan broj ECTS bodova na osnovu naučno-istraživačkog rada	33
II godina	
Ukupan broj ECTS bodova na osnovu položenih ispita	18
Ukupan broj ECTS bodova na osnovu naučno-istraživačkog rada	42
III godina	
Ukupan broj ECTS bodova na osnovu položenih ispita	0
Ukupan broj ECTS bodova na osnovu naučno-istraživačkog rada	60
UKUPNO ECTS BODOVA	
	180

Predviđeni broj sati i ECTS bodova za pojedine predmete

MAKROEKONOMIJA I RAZVOJ

Predmet	Semestar	Broj časova		ECTS
		Predavanja	Studijsko istraživački rad	
OBAVEZNI PREDMETI – I godina				
1. Metodologija naučno-istraživačkog rada	I	30	60	7
2. Napredna ekonomija	I	30	60	8
3. Napredna makroekonomija	II	30	60	8
IZBORNI PREDMETI: I godina - student bira 1 predmet u II semestru od 2 ponuđena				
4. Globalna ekonomija i geofinasijske	II	30	60	7
5. Monetarna ekonomija i savremeno bankarstvo	II	30	60	7
I godina – ukupno bodova iz položenih predmeta				30
Bodovi koje student treba ostvariti od naučno-istraživačkog rada – radovi objavljeni u časopisima, na konferencijama, u zbornicima, prisustvo naučnim skupovima, itd.				30
UKUPNO ECTS BODOVA I godina				60
OBAVEZNI PREDMETI – II godina				

1. Kapital i razvoj	III	30	60	8
IZBORNI PREDMETI II godina student bira 1 predmet od 3 ponuđena				
2. Međunarodna ekonomija	III	30	60	7
3. Monetarna i fiskalna politika EU	III	30	60	7
4. Fiskalna ekonomija i javni sektor	III	30	60	7
II godina – ukupno bodova iz položenih predmeta				15
Bodovi koje student treba ostvariti od naučno-istraživačkog rada – radovi objavljeni u časopisima, na konferencijama, u zbornicima, prisustvo naučnim skupovima, itd.				45
UKUPNO ECTS BODOVA II godina				60
III GODINA				
Naučno-istraživački rad koji je u funkciji izrade doktorske disertacije				30
Izrada i odbrana doktorske disertacije				30
UKUPNO ECTS BODOVA III godina				60
ECTS BODOVA UKUPNO – doktorske studije				180

Na doktorskim studijama kandidat treba ostvariti ukupno 180 ECTS bodova, od toga najviše 45 ECTS putem predavanja, seminara i vježbi na obaveznim i izbornim predmetima i najmanje 135 ECTS na aktivnostima vezanim uz originalno naučno-istraživanje (naučni rad) i drugim aktivnostima.

Kandidat ostvaruje 85 ECTS bodova kroz sljedeće oblike rada:

- 10 ECTS bodova prijava i javna odbrana prijave doktorske disertacije;
- 45 ECTS bodova položeni svi ispiti iz programa doktorskih studija;
- 30 ECTS bodova izrada i javna odbrana doktorske disertacije.

Kandidat ostvaruje 95 ECTS bodova kroz sljedeće oblike rada:

- Naučno-istraživački rad obuhvata minimum 75 ECTS bodova:
  - 75 ECTS bodova student dobija za naučni rad iz naučnog područja disertacije objavljen u istaknutom naučnom časopisu međunarodnog značaja sa faktorom uticaja (impact factor) jednakim ili većim od 0,500 u međunarodnoj citatnoj bazi Web of Science (WoS) referisan u citatnim indeksima: Social Science Citation Index (SSCI) – Social Science Citation Expanded (SCI-E) i Art and Humanities Citation Index (A&HCI);
  - 50 ECTS bodova student dobija za naučni rad iz naučnog područja disertacije objavljen u istaknutom naučnom časopisu međunarodnog značaja sa faktorom uticaja (impact factor) manjim od 0,500 u međunarodnoj citatnoj bazi Web of

Science (WoS) referisan u citatnim indeksima: Social Science Citation Index (SSCI) – Social Science Citation Expanded (SCI-E) i Art and Humanities Citation Index (A&HCI);

- 50 ECTS bodova student dobija za naučni rad iz naučnog područja disertacije objavljen u istaknutom naučnom časopisu međunarodnog značaja koji je označen kao Q1 u međunarodnoj bazi SCImago Journal Rank (SJR), časopis u ERIH + bazi i časopis koji pripada Kategoriji I u okviru verifikovane liste slavističkih časopisa međunarodnog slavističkog komiteta;
- 49 ECTS bodova student dobija za naučni rad iz naučnog područja disertacije objavljen u citatnoj bazi SCOPUS;
- 25 ECTS bodova student dobija za naučni rad iz naučnog područja disertacije u časopisu indeksiranom u drugim sekundarnim publikacijama;
- 15 ECTS bodova student dobija za naučni rad iz naučnog područja disertacije objavljen u zbornicima radova sa međunarodnih naučnih skupova koji su referisani u međunarodnim citatnim bazama WoS, SJR i SCOPUS;
- 12 ECTS bodova student dobija za naučni rad iz naučnog područja disertacije objavljen u zbornicima radova sa domaćih ili inostranih skupova međunarodnog značaja i skupova sa međunarodnim učešćem;
- 6 ECTS bodova student dobija za naučni rad iz naučnog područja disertacije prezentovan i/ili objavljen u knjizi apstrakta na domaćem naučnom skupu, inostranom skupu međunarodnog značaja i skupu sa međunarodnim učešćem;
- Ukupan broj ECTS bodova koje student ostvari putem prisustvovanja naučnim ili stručnim skupovima i seminarima ne može biti veći od 20, a odnosi se na sljedeće:
- Najviše 20 ECTS bodova ukupno za prisustvovanje kursu cjeloživotnog učenja i usavršavanja u zemlji i/ili inostranstvu;
- 5 ECTS bodova za održani javni razgovor na katedri s prihvatanjem teme disertacije;
- 3 ECTS bodova za nastup na seminaru u organizaciji fakulteta;
- 1 ECTS bod za prisustvovanje seminaru u organizaciji fakulteta;
- 4 ECTS bodova za prisustvovanje naučnom skupu bez prezentovanog rada;
- 2 ECTS boda za prisustvovanje stručnom skupu u trajanju od 1 dana;
- 4 ECTS bodova za prisustvovanje stručnom skupu u trajanju od 2 dana;
- 12 ECTS bodova student dobija za naučni rad iz naučnog područja disertacije prezentovan na međunarodnom naučnom skupu organizovanom od evropskog ili svjetskog naučnog udruženja;
- 10 ECTS bodova preddoktorski kolokvijum;
- 10 ECTS bodova Izvještaj mentora o napredovanju kandidata - elaboriranje i sprovođenje istraživanja iz predmeta doktorske disertacije o čemu mentor piše izvještaj.

Napomena - preddoktorski kolokvijum i Izještaj mentora o napredovanju, nisu obavezni ukoliko student ostvari 95 ECTS bodova iz NIR-a.

Praktične vještine, kao i tehnike i sposobnosti, koje se razvijaju ovim studijskim programom, su vještine komuniciranja, kao i sposobnosti projektovanja i sprovođenja originalnih istraživanja u kojima daju vlastiti doprinos te pomijeranju granica znanja. Kao obavezni dio ovog zajedničkog studijskog programa je osposobiti studente da budu kvalifikovani za publikovanje rezultata vlastitih istraživanja u prestižnim naučnim časopisima.

Ukupan broj bodova ostvaran polaganjem ispita i naučno-istraživačkim radom

Ispiti i naučno-istraživački rad	ECTS bodova
I godina	
Ukupan broj ECTS bodova na osnovu položenih ispita	30
Ukupan broj ECTS bodova na osnovu naučno-istraživačkog rada	30
II godina	
Ukupan broj ECTS bodova na osnovu položenih ispita	15
Ukupan broj ECTS bodova na osnovu naučno-istraživačkog rada	45
III godina	
Ukupan broj ECTS bodova na osnovu položenih ispita	0
Ukupan broj ECTS bodova na osnovu naučno-istraživačkog rada	60
UKUPNO ECTS BODOVA	
	180

Predviđeni broj sati i ECTS bodova za pojedine predmete

MENADŽMENT I POSLOVNA EKONOMIJA

Predmet	Semestar	Broj časova		ECTS
		Predavanja	Studijsko istraživački rad	
OBAVEZNI PREDMETI – I godina				
1. Metodologija naučno-istraživačkog rada	I	30	60	7
2. Napredna ekonomija	I	30	60	8
3. Savremena makroekonomska analiza	II	30	60	8
IZBORNI PREDMETI: I godina - student bira 1 premet u II semestru od 3 ponuđena				
4. Strategijski menadžment i korporativno upravljanje	II	30	60	7
5. Mobilno poslovanje i inteligentno privređivanje	II	30	60	7
6. Upravljanje marketingom	II	30	60	7
I godina – ukupno bodova iz položenih predmeta				30
Bodovi koje student treba ostvariti od naučno-istraživačkog rada – radovi objavljeni u časopisima, na konferencijama, u zbornicima, prisustvo naučnim skupovima, itd.				30
UKUPNO ECTS BODOVA I godina				60

OBAVEZNI PREDMETI – II godina				
5. Preduzetništvo i upravljanje investicijama	III	30	60	8
IZBORNI PREDMETI II godina student bira 1 premet od 3 ponuđena				
6. Nove tehnologije u poslovnoj ekonomiji	III	30	60	7
7. Napredna mikroekonomija	III	30	60	7
8. Kvalitet i upravljanje poslovnim procesima	III	30	60	7
9. Savremene preduzetničke finansije	III	30	60	7
II godina – ukupno bodova iz položenih predmeta				15
Bodovi koje student treba ostvariti od naučno-istraživačkog rada – radovi objavljeni u časopisima, na konferencijama, u zbornicima, prisustvo naučnim skupovima, itd.				45
UKUPNO ECTS BODOVA II godina				60
III GODINA				
Naučno-istraživački rad koji je u funkciji izrade doktorske disertacije				30
Izrada i odbrana doktorske disertacije				30
UKUPNO ECTS BODOVA III godina				60
ECTS BODOVA UKUPNO – doktorske studije				180

Na doktorskim studijama kandidat treba ostvariti ukupno 180 ECTS bodova, od toga najviše 45 ECTS putem predavanja, seminara i vježbi na obaveznim i izbornim predmetima i najmanje 135 ECTS na aktivnostima vezanim uz originalno naučno istraživanje (naučni rad) i drugim aktivnostima.

Kandidat ostvaruje 85 ECTS bodova kroz sljedeće oblike rada:

- 10 ECTS bodova prijava i javna odbrana prijave doktorske disertacije;
- 45 ECTS bodova položeni svi ispiti iz programa doktorskih studija;
- 30 ECTS bodova izrada i javna odbrana doktorske disertacije.

Kandidat ostvaruje 95 ECTS bodova kroz sljedeće oblike rada:

- Naučno-istraživački rad obuhvata minimum 75 ECTS bodova:
  - 75 ECTS bodova student dobija za naučni rad iz naučnog područja disertacije objavljen u istaknutom naučnom časopisu međunarodnog značaja sa faktorom uticaja (impact factor) jednakim ili većim od 0,500 u međunarodnoj citatnoj bazi Web of Science (WoS) referisan u citatnim indeksima: Social Science Citation Index (SSCI) – Social Science Citation Expanded (SCI-E) i Art and Humanities Citation Index (A&HCI);

- 50 ECTS bodova student dobija za naučni rad iz naučnog područja disertacije objavljen u istaknutom naučnom časopisu međunarodnog značaja sa faktorom uticaja (impact factor) manjim od 0,500 u međunarodnoj citatnoj bazi Web of Science (WoS) referisan u citatnim indeksima: Social Science Citation Index (SSCI) – Social Science Citation Expanded (SCI-E) i Art and Humanities Citation Index (A&HCI);
  - 50 ECTS bodova student dobija za naučni rad iz naučnog područja disertacije objavljen u istaknutom naučnom časopisu međunarodnog značaja koji je označen kao Q1 u međunarodnoj bazi SCImago Journal Rank (SJR), časopis u ERIH + bazi i časopis koji pripada Kategoriji I u okviru verifikovane liste slavističkih časopisa međunarodnog slavističkog komiteta;
  - 49 ECTS bodova student dobija za naučni rad iz naučnog područja disertacije objavljen u citatnoj bazi SCOPUS;
  - 25 ECTS bodova student dobija za naučni rad iz naučnog područja disertacije u časopisu indeksiranom u drugim sekundarnim publikacijama;
  - 15 ECTS bodova student dobija za naučni rad iz naučnog područja disertacije objavljen u zbornicima radova sa međunarodnih naučnih skupova koji su referisani u međunarodnim citatnim bazama WoS, SJR i SCOPUS;
  - 12 ECTS bodova student dobija za naučni rad iz naučnog područja disertacije objavljen u zbornicima radova sa domaćih ili inostranih skupova međunarodnog značaja i skupova sa međunarodnim učešćem;
  - 6 ECTS bodova student dobija za naučni rad iz naučnog područja disertacije prezentovan i/ili objavljen u knjizi apstrakta na domaćem naučnom skupu, inostranom skupu međunarodnog značaja i skupu sa međunarodnim učešćem;
  - Ukupan broj ECTS bodova koje student ostvari putem prisustvovanja naučnim ili stručnim skupovima i seminarima ne može biti veći od 20, a odnosi se na sljedeće:
  - Najviše 20 ECTS bodova ukupno za prisustvovanje kursu cjeloživotnog učenja i usavršavanja u zemlji i/ili inostranstvu;
  - 5 ECTS bodova za održani javni razgovor na katedri s prihvatanjem teme disertacije;
  - 3 ECTS bodova za nastup na seminaru u organizaciji fakulteta;
  - 1 ECTS bod za prisustvovanje seminaru u organizaciji fakulteta;
  - 4 ECTS bodova za prisustvovanje naučnom skupu bez prezentovanog rada;
  - 2 ECTS boda za prisustvovanje stručnom skupu u trajanju od 1 dana;
  - 4 ECTS bodova za prisustvovanje stručnom skupu u trajanju od 2 dana;
  - 12 ECTS bodova student dobija za naučni rad iz naučnog područja disertacije prezentovan na međunarodnom naučnom skupu organizovanom od evropskog ili svjetskog naučnog udruženja;
- 10 ECTS bodova preddoktorski kolokvijum;
  - 10 ECTS bodova Izvještaj mentora o napredovanju kandidata - elaboriranje i sprovođenje istraživanja iz predmeta doktorske disertacije o čemu mentor piše izvještaj.
- Napomena - preddoktorski kolokvijum i Izvještaj mentora o napredovanju, nisu obavezni ukoliko student ostvari 95 ECTS bodova iz NIR-a.

Praktične vještine, kao i tehnike i sposobnosti, koje se razvijaju ovim studijskim programom, su vještine komuniciranja, kao i sposobnosti projektovanja i sprovođenja originalnih istraživanja u kojima daju vlastiti doprinos te pomijeranju granica znanja. Kao obavezni dio ovog zajedničkog studijskog programa je osposobiti studente da budu kvalifikovani za publikovanje rezultata vlastitih istraživanja u prestižnim naučnim časopisima.

Ukupan broj bodova ostvaren polaganjem ispita i naučno-istraživačkim radom

Ispiti i naučno-istraživački rad	ECTS bodova
I godina	
Ukupan broj ECTS bodova na osnovu položenih ispita	30
Ukupan broj ECTS bodova na osnovu naučno-istraživačkog rada	30
II godina	
Ukupan broj ECTS bodova na osnovu položenih ispita	15
Ukupan broj ECTS bodova na osnovu naučno-istraživačkog rada	45
III godina	
Ukupan broj ECTS bodova na osnovu položenih ispita	0
Ukupan broj ECTS bodova na osnovu naučno-istraživačkog rada	60
UKUPNO ECTS BODOVA	180

VII ZAVRŠNE ODREDBE

Član 23.

Na sva pitanja koja se odnose na studije III ciklusa, a koja nisu regulisana ovim Pravilnikom, primjenjivaće se Zakon o visokom obrazovanju i Statut Univerziteta.

Član 24.

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi Pravilnik o akademskim studijama III ciklusa broj 1605/18 od 27.04.2018. godine.

Član 25.

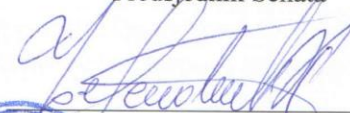
Ova Pravila stupaju na snagu osam dana od dana objavljivanja na web sajtu Univerziteta www.univerzitetps.com.

Dostavljeno:

- Sajt Univerziteta
- Vijeću II i III ciklusa studija
- a/a

Univerzitet za poslovne studije Banja Luka

Predsjednik Senata

Prof. dr Biljana Rađenović Kozić

